

NAŠI FILATELISTIČTÍ ZNALCI A FUNKCIONÁŘI

V tomto čísle Merkur Revue začínáme zveřejňovat seriál o našich filatelistických znalcích a funkcionářích. Určitě není na škodu říct si něco o znalcích i funkcionářích ze současnosti a nedávné minulosti, ale též bude určitě zajímavé ponóřit se trochu do historie a říct si něco o jejich průkopnících.

S laskavým svolením našeho nového externího spolupracovníka Petra Hoffmanna ze Švédska si dovoluujeme přetisknout údaje, které dlouhodobě shromažďoval, a jsou zveřejněné na jeho internetových stránkách. Obsáhlý rozhovor s Petrem Hoffmannem je v Merkur Revue číslo 4/2013.

ZAČÍNÁME S NAŠIMI ZNALCI – ČÁST HISTORICKÁ

Jaroslav Šula
* 1863 – † 1927

Inženýr chemie, majitel pivovarské laboratoře. Mezi českými filatelisty byl nejvíc v děcký založen. Již před 28. říjnem 1918, spolu s Jaroslavem Lešetickým připravovali půdu pro první československou známku.

Jako znalec československých známek, hlavně přetiskového vydání z roku 1919 mu nebylo rovna. Jeho značka znalosti je dosud naprostou zárukou.

J. Šula byl předsedou Klubu českých filatelistů, K.č.f., v letech 1901–1903, 1905–1921. Později, jeho konkurentu Lešetickému se mnohdy přihodily „omyly“, z nichž leckteré Šula opravil. Šula dobře znal Lešetického odborné slabiny a snažil se nenápadně varovat veřejnost před tímto znalcem, který, jak se jak se později ukázalo, vlastně znalcem nebyl.

1921 předsedal na dráhu obchoduška filatelie. I jako sběratel, byl ohloubou našť filatelie. Sbíral různé země, někdy i země mírně oblíbené, ale sotva byla sbírka úplná, prodal ji, přestala ho bavit. Československu si však navždy obdržel. Byla to sbírka předimenzovaná obsahovala i zkusmé tisky, tiskové makulatury a p. Jeho jedinečná sbírka známek letoc kých byla prodána až po jeho smrti, ac náležela do pušťovního muzea.

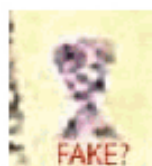
Ale i on se někdy dopustil omylů. Například ve spekulacním smyslu spolu s členy K.č.f. nakupili od tiskárny Ume hromadu známkových odpadů. Ty však záhy ztratily svou přitažlivost.

Šulovi patří zásluha za objevení padělků známek s obrazem Hradčan, tak zvaných Vejprťských padělků, a že identifikoval Szekulovy padělky sibiřských lvů, které Lešetický označil za pravé.

Znalecké značky Jaroslava Šuly

Padělek

Zdroj: Časopis Filatelie E1/1971, Václav Nebeský - „Filatelistovo podzimní rozjímání“

Jaroslav Lešetický
* 1866 – † 6. 10. 1936

J. Lešetický byl v roce 1918 vrchní poštovní oficiál. Již před 28. říjnem 1918, spolu s Jaroslavem Šulou připravovali půdu pro první československou známku.

Jako reprezentant poštovního ředitelství spolu s poštovním ředitelem Maximiliánem Farkou předložil návrh přetisku na zásobách rakouských známek v Praze a v předměstích. Jednalu se o nápis, „Zatímni vláda 28. 10. 1918“. Od přetisku oficiálního bylo opuštěno, ale napříc tomu vznikly tzv. soukromé revoluční přetisky.

(Pokračování na následující straně)

Namísto toho byl Jaroslav Lešetický pověřen posíláním pašovaného reditelství, aby opatřil přesně podle návrhů a zadal tisk nových známek. Návrh vypracoval akademický malíř Alois Mucha, v listopadu 1918. Takto vznikla československá první poštovní známka, Hradčany.

V roce 1919 byla ta situace, že pošta měla k dispozici obilím už neplatných rakouských a maďarských známek. Současně však už měla dostatek nově vydaných známek emise Hradčany, takže nebyla žádná skutečná potřeba zhotovit přeluskové poštovní. A tedy ani skutečné zásluhy byly poštovního tajemníka a mimochodem filatelisty J. Lešetického. Za pomoci různých argumentů prosadil vydání přeluskové emise „Pošta a Československá 1919“.

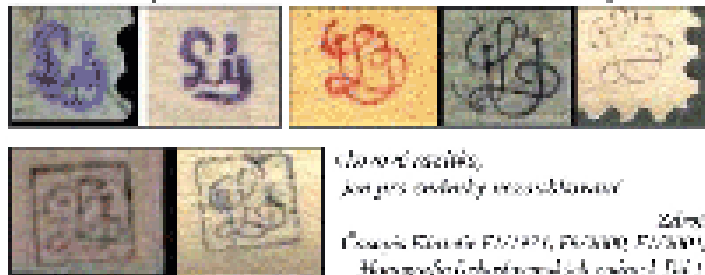
V tiskárně Vlast od roku 1914 se tiskl časopis Český filatelista, jehož redaktorem byl J. Šula s pravidelným spolupracovníkem J. Lešetickým. Všechny tiskovny byly v roce 1920 vyřízány „Manografické staročeských a uherských známek s přeluskem Pošta Československá 1919“, 40 stránek, jejichž autorem byl J. Lešetický. Existují různé rozdílné legendy u Lešetického, Šulce a dalších filatelistů, že si nosili do tiskárny k přeluskování vlastní známky!

Rozly se objevily inseráty, ve kterých Lešetický nabízel skoupení známek. Inseráty byly vždy podepsány Jaroslav Lešetický stále svedení znalce kulturní filatelie u Obchodního úřadu v Praze. Tyto první známky by zde byly!

Při vstupu k J. Lešetickému a k jeho nepopíratelně obrovským vědomím a máš filatelii, jako znalce příliž neuspěl a mnoha věcmi nespříčlivými výsledky, zejména o provedení přelisku PČ 1919 se nakonec naprosto znechotil. Už v roce 1927 se píše v Československé filatelii „Dnes už nikomu ani nemohou připadat Lešetického známost nějakého významu. Filatelističtí veřejnost douá ví, že přesto že u toho byl, že napsal „monografi“ a napsal stovky filatelistických článků, zkoušení ani za mák nerozuměl“!

Zeslátky známky Jaroslava Lešetického

Lešetický lističky

Jaroslav Lešetický, známky svedení znalce kulturní filatelie

Zámek Pošta a Československá 1919, PČ 1919, PČ 1919, Manografické staročeských a uherských známek s přeluskem PČ 1919

Professor Matěj Wágner
* 15. 2. 1876 Kralupy u Plzně
† 23. 10. 1970 Brno

Professor Matěj Wágner byl jedním ze zakladatelů československé organizované filatelie. Povoláním byl profesorem. Od roku 1919 účinkoval na hudební koncertech a hrál housle studoval v Mníchovské konzervatoři.

V roce 1919 spolupracoval na založení brněnskému Klubu českých filatelistů, jedného z nejstarších filatelistických klubů v republice. Prof. Wágner byl 1922 jmenován soudním znalcem v oboru poštovních známek a členem sboru znalců ČCSF. Byl členem jury mnoha výstav, národních i mezinárodních. Zjevně poslední byla v Brně uspořádána v roce 1921 první československá filatelistická výstava.

Professor Matěj Wágner sbíral a vystavoval Řecko, Egipto, Rakousko, staročeské státy, Ameriku, ale jeho nejoblíbenější známkovou zemí byl Býz. Dobré Načie!

Klement Ptáčovský

* 1886 - † 1963

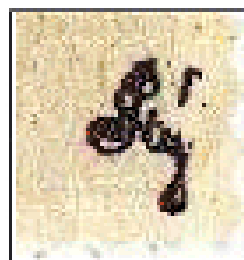

Klement Ptáčovský, v letech 1935 - 1950 filatelistické iso Bratislavské filatelie

Jeho literární práce v časopisech Filatelista a Deník filatelie jsou sberateľmi známé. Dobře rozuměl klasickým známкам a koncom života se zaoberal známkami slovenské pošty. Byl uznávanou autoritou zoológov, jeho tabuľky zoológovani jsou i dnes smysluplné.

Od roku 1925 spolupracoval s ďalším osmi Bratislavčan filatelii s veľkou uznávaným filatelizmom a znalcom Ladislavom Novotným.

V říjnu 1929 byla založena „Zhůstvení stanice klubu - Slovenský Filatelista“, jako první oficiální sběratelská stanice slovenských známek, nomeni Slovenskou poštou spravovan. Zde spolupracovali Ladislav Novotný, Klement Ptáčovský, Karel Kozák a Miloš Müller.

Zeslátky známky K. Ptáčovského

Zámek Československá 1919

Miloš Müller

* 14. 3. 1901 Královské Vinohrady u Kladska
† 13. 7. 1971 v Bratislavě

Miloš Müller, znalce Býz, Zhůstvení stanice klubu - Slovenský Filatelista. Zde spolupracoval s Ladislavem Novotným, Klementem Ptáčovským a Karolem Kozákem.

Více než dvacet let byl novinkářem Bratislavského klubu. S Ladislavem Novotným spolupracoval od roku 1929.

je jedním ze spoluzakladatřů Novotného katalogu z 1949 a příručky z roku 1953.

Za války byl přes rok v táborech gestapa, v davské věznici po politické vězení, kde jeho aktivní starý byl navždy poškozený.

Za svého zasloužilý o filatelii na Slovensku byl jmenován čestným členem sboru slovenských filatelistů.

Zeslátky známky Miloše Müllera

Miloš Müller byl také výborným mezikantem, své umění často prodával při filatelistických soukromích.

Vladimír Papstein

* 1901 - † 24. 11. 1950

Vladimír Papstein byl povoláním mozař. Filatelii zasvětil celý svůj život.

V letech 1900 - 1921 byl jeho zálibou založen Klub českých filatelistů v Hradě Králové, jehož předsedou byl až do roku 1927.

Od roku 1928 byl v mezinárodním slovenském sboru a převážně se stal členem sboru znalců ČCSF.

Zámek Československá 1919